

Rakel Escurriol és coordinadora del programa d'atenció a les dones de TAMAIA, que celebra el seu 25è aniversari en una data tan simbòlica com el 25 de novembre. Parlem amb ella de les fites assolides aquests anys i del que queda per fer.

[TAMAIA Viure Sense Violència](#) és una cooperativa d'iniciativa social especialitzada en l'àmbit de la violència masclista en les relacions de parella i familiar. Del 20 al 24 de novembre ha celebrat el seu 25è aniversari, tot repassant la seva trajectòria i la del moviment feminista a Catalunya. Hem parlat amb Rakel Escurriol, psicòloga, sòcia cooperativista de TAMAIA i que porta 12 anys treballant-hi.

Felicitats pels 25 anys de trajectòria! Com han anat les diferents activitats de celebració?

Estem molt contentes. La idea era fer una valoració d'aquests 25 anys, a part de celebrar-ho. També, estar acompanyades de dones i organitzacions que ens han anat donant suport al llarg d'aquest temps. Hi ha hagut una part molt interessant de debat i reflexió al voltant de la **sororitat**, que és aquesta solidaritat entre dones. Fa visible que una manera de lluitar contra el **patriarcat** és reconèixer-nos entre les dones i superar aquest llegat que sempre ens han intentat col·locar de competència entre dones. Juntes som més fortes, com hem anat repetint aquests dies.

TAMAIA va néixer i ha evolucionat juntament amb el moviment feminista.

Doncs sí. Els anys 70 existia la **Comissió contra les agressions a les dones**, que feia treball activista en relació sobretot de les agressions sexuals que patien les dones. Les treballadores que estaven a la casa d'acollida de Barcelona van veure que, un cop passat el moment més de risc físic, no hi havia recursos per a les dones maltractades ni per als seus fills i filles, i van decidir crear el **grup d'ajuda mútua TAMAIA**. Es va presentar oficialment el 25 de novembre de 1992, quan a Catalunya encara no se celebrava el Dia Internacional per l'eliminació de la violència masclista.

Des dels seus inicis hi ha una ideologia de voler incidir en la **transformació social** de la problemàtica. No només hi ha un treball amb les dones, amb els seus processos de recuperació, sinó que també s'incideix en la formació de professionals i la prevenció i sensibilització de la població.

I així, heu esdevingut un referent tant en l'àmbit català com en l'estatal.

Sí, per exemple, TAMAIA va ser una de les primeres entitats que va començar a **formar professionals**. Moltes de les persones que avui en dia estan intervenint en violència, van fer les primers aproximacions a aquest tema fruit del contacte amb TAMAIA.

Una de les nostres aportacions més importants és el **model d'intervenció amb dones**, que resumint seria "com fer des de la pràctica feminista la intervenció amb dones que estan en situacions de violència". Té característiques com posar a les dones al centre de la intervenció; respectar els seus processos de recuperació; o crear vincles de confiança, seguretat i credibilitat, sabent que cada dona necessita el seu temps.

També estem molt orgulloses de la figura de les **mentores**, que són aquelles dones que després de fer el seu procés esdevenen mentores d'altres dones. Moltes expliquen que quan veien a altres mentores pensaven que mai arribarien fins allà, però ho han acabat aconseguint.

Hi ha gairebé 400 denúncies per violència masclista al dia...

El 2004, quan s'aprova la **Llei contra la violència de gènere** hi va haver un repunt de denúncies importantíssim. Fins llavors no hi havia un reconeixement, ni ordres de protecció, etc. Què ha passat? Que aquesta llei va ser molt pionera, però no va comptar amb prou recursos i no es va desplegar de la millor de les maneres. Això va generar que les denúncies disminuïssin. Per tant, gairebé 400 denúncies al dia és molt, però n'haurien de ser més.

Hi ha una ideologia en l'aplicació d'aquesta llei. Si no hi ha **perspectiva de gènere**, no hi ha una formació prèvia i una sensibilitat per part dels operadors jurídics, ens trobem casos com jutjats que únicament donen el 8% de les ordres de protecció. Això és molt greu. Hi ha estudis que desmenteixen el mite de les denúncies falses, però

sembla que aquests mites calen en els jutges i jutgesses, que evidentment no són neutres. Quan una dona fa l'esforç de denunciar la seva parella o exparella, posa en risc la seva vida i la dels seus fills i filles, fa aquest pas tan enorme i la xarxa que l'acull no respon com hauria de respondre, fa un efecte dissuasori. I a més genera una **impunitat** i que fa que els maltractadors es vegin enfortits.

Quines han estat les fites més importants que s'han assolit en aquests 25 anys?

Fites moltes. Ha estat un treball molt important dels moviments feministes de picar pedra, d'estar incidint a nivell social i institucional. Fa 25 anys no es parlava de violència de gènere, es parlava de "crim passional" i coses així. A poquet a poquet les polítiques s'han anat conscienciant. També hi ha hagut avenços a nivell internacional.

Hem posat el tema sobre la taula, s'han creat lleis (l'espanyola i la catalana del 2008), tenim una mirada molt més àmplia i integradora, a nivell conceptual hem avançat molt, hi ha moltes teòriques feministes que estan aportant. A nivell institucional, a Catalunya s'han creat molts protocols.

Però queden molts reptes...

Sí, el gran repte és tenir **professionals formats i formades** per aplicar aquests protocols. La sort és que hi ha una continuïtat del moviment feminista. Hi ha dones molt joves, molt conscienciades i formades.